

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 Bergen

Ålesund, 4. april 2025

Deres ref.:24/12778

Høringsuttale – forslag til krav om risikoreduserende tiltak mot kjønnsmodning og gyting ved torskeoppdrett

Vi viser til høring datert 21. februar 2025 om forslag til krav til risikoreduserende tiltak mot kjønnsmodning og gyting ved torskeoppdrett, og vil her komme med våre vurderinger og innspill.

Ode AS er et av Norges største selskaper innen torskeoppdrett. Siden oppstarten i 2020 har vi utviklet en verdikjede som i dag består av seks anlegg i drift, i tillegg til vårt eget klekkeri og slakteri for oppdrettstorsk. Ode AS er derfor et av selskapene som i dag er pålagt overvåking og rapportering av kjønnsmodning i våre fiskegrupper. Vi er enige med Fiskeridirektoratet i at en konkret forskriftsfastsettelse av krav til slik overvåkning vil legge til rette for en enhetlig forvaltning og gi næringen mer forutsigbarhet. Vi er samtidig opptatt av at de kravene som stilles skal være forholdsmessige, og at myndighetene ikke pålegger torskeoppdrettsnæringen tyngende driftskrav uten en tilstrekkelig klar begrunnelse.

1. Våre vurderinger oppsummert

Ode AS er enig med Fiskeridirektoratet i at torskeoppdrettsnæringen må ha utvikling og vekst innenfor miljømessig bærekraftige rammer, og at akseptabel påvirkning på de ville torskebestandene er et sentralt premiss for dette. Det er ikke unaturlig at risikoen for genetisk påvirkning som følge av gyting i merd reguleres mer direkte, slik det har vært for tilsvarende risiko knyttet til rømming av fisk gjennom lang tid.

Vi vil i denne uttalen imidlertid påpeke at en ikke uten videre kan overføre ordlyden i reguleringen fra det ene området til det andre. Krav om overvåkning og utslakting i forbindelse med kjønnsmodning må begrunnes og dimensjoneres basert på en konkret vurdering av de faktiske forhold som gjelder for denne problematikken. Slik vi leser høringsnotatet mangler forslaget som er på høring en klar faglig begrunnelse. Det er per i dag ikke dokumentert kryssing av oppdrettstorsk og vill torsk, til tross for at det i forrige runde med torskeoppdrett var flere større hendelser med både rømming og gyting i merd som eventuelt kunne forårsake slik påvirkning, og det ble gjort grundige undersøkelser nettopp med sikte på å avdekke hybridisering. Det er flere forhold som kan forklare hvorfor det er slik, og som gjør at en ikke uten videre kan sammenligne sannsynligheten for, og konsekvensen av genetisk interaksjon fra torskeoppdrett med lakseoppdrett og situasjonen for norske villaksstammer.

Videre, og i forlengelsen av dette, vil vi peke på at nulltoleranse for gyting i merd er en for streng regulering, som griper inn i driften på en helt annen måte enn tilsvarende nulltoleranse for rømming. Kravet blir ikke forholdsmessig i forhold til den restrisiko som blir håndtert ved dette absolutte kravet om at fisken blir slaktet ut senest når gyting er nært forestående. Vi mener kravet om utslakting må knyttes til risiko for at et uakseptabelt omfang av gyting er nært forestående – og dette igjen må knyttes til uakseptabel negativ påvirkning. I og med at vurderingen av hva som utgjør et uakseptabelt omfang vil utvikle seg i tråd med kunnskapsgrunnlaget, anbefaler vi også at Fiskeridirektoratet legger til grunn en varig regulering på dette feltet i form av funksjonskrav.

2. Forslaget mangler en klar faglig begrunnelse

I høringsnotatet er det kort gjort rede for dagens praksis med pålegg om overvåkning av modningsstatus og eventuelt utslakting, hjemlet i miljønormen i akvakulturloven § 10 og § 27 og akvakulturdriftsforskriften § 5. Utgangspunktet er at det er utfordringer i næringen knyttet til kjønnsmodning og gyting i merd, og at disse må håndteres av myndighetene for å etablere miljømessig bærekraftige rammer torskeoppdrettsnæringen kan utvikle seg innenfor. Forvaltningen opplever det i den forbindelse som utfordrende at regelverket ikke stiller konkrete krav til hva selskapene skal gjøre for å begrense kjønnsmodning og hindre gyting, og at dagens praksis er gjenstand for uenighet og da særlig i forbindelse med utslaktingsvedtak.

Fiskeridirektoratets pålegg om overvåkning av modningsstatus, og særlig pålegg om utslakting av fiskegrupper som følge av kjønnsmodning, er byrdefulle tiltak som krever god begrunnelse og grundige vurderinger av forholdsmessighet fra myndighetene sin side. Dersom en skal erstatte kravet til en slik begrunnelse og vurdering av forholdsmessighet i enkeltvedtak med konkrete forskriftskrav, så må begrunnelsen for reguleringen og ordlyden i forskriften være minst like grundig beskrevet og vurdert.

Etter vår mening burde ikke utgangspunktet for en slik vurdering baseres på forekomst av kjønnsmodning og gyting i merd, men på hvorvidt dette innebærer en uakseptabel risiko for miljømessig forsvarlig drift. Dette er en vesentlig mangel med det foreliggende høringsnotatet. Den faglige begrunnelsen for den foreslåtte reguleringen av kjønnsmodning og gyting i merd er i

hovedsak en kortfattet gjengivelse av noen hovedpoeng i Havforskningsinstituttet sin risikorapport for 2022.

Flere momenter som er svært relevant i forhold til risiko for uakseptable konsekvenser er utelatt:

1) Det er ikke dokumentert påvirkning på ville bestander av torsk som følge av rømming eller gyting i merd til tross for at det er gjort inngående studier i områder der dette har vært aktuelt. Vi vil særlig peke på Varne et al. (2015)¹ som viser at omfattende gyting i merd og større rømminger fra anlegg i Trondheimsfjorden ikke viste igjen som genetisk innkryssing i lokale ville torskebestander.

2) Tilsvarende viste van der Meeren et al. (2012)² i en studie i Heimarkspollen i Austevoll at avkom av oppdrettstorsk etter gyting i merd kan reproducere videre, men at det ikke kan dokumenteres at dette fører til videre innkryssing i lokale ville torskebestander.

3) Jørstad et al. (2014)³ gir en mulig forklaring på dette. I en studie av oppdrettstorsk i Norddalsfjorden fant de indikasjoner på segregering mellom oppdrettstorsk og vill torsk både i forhold til gytetørrelse og gytetidspunkt. Denne publikasjonen peker på at det er liten sannsynlighet for uakseptable genetiske konsekvenser av rømt oppdrettstorsk:

Cod is a multiple spawner with several year classes contributing to the offspring production. Together with the in- and outflux of cod from other areas, this implies that one or a few such escapes are unlikely to alter the genetic structure of the local cod (s. 582).

4) Otterå et al. (2006)⁴ viser at gytetidspunkt varierer mellom kysttorskpopulasjoner, og at dette trolig til en viss grad er genetisk bestemt og lokalt tilpasset. Dette henger sammen med at tidspunktet for at larvene kommer i startfôringsfasen må overlappe med vårblostringen av dyreplankton.

5) Videre viser Jørstad et al. (2008)⁵ til at redusert fitness for avkommet til oppdrettstorsk kan være en forklaring på at en ikke finner innkryssing fra, eller langsiktig reproduktiv suksess hos oppdrettstorsk.

¹ Varne, Rebekka, Kristina L. Kunz, Torhild Johansen, Jon-Ivar Westgaard, Ingebrigt Uglem, Jarle Mork (2015). Farmed cod escapees and net-pen spawning left no clear genetic footprint in the local wild cod population. *Aquaculture Environment Interactions*, 7, 253-266.

² van der Meeren, Terje, Knut E. Jørstad, Ole I. Paulsen, Geir Dahle (2012). Offspring from farmed cod (*Gadus morhua* L.) spawning in net pens: documentation of larval survival, recruitment to spawning stock, and successful reproduction. *ICES CM 2012/P:11*.

³ Jørstad, Knut E., Håkon Otterå, Terje van der Meeren, Geir Dahle, Ole I. Paulsen, Gunnar Bakke, Terje Svåsand (2014). Genetic marking of farmed Atlantic cod (*Gadus morhua* L.) and detection of escapes from a commercial cod farm. *ICES Journal of Marine Science*, 71(3), 574-584.

⁴ Håkon Otterå, Ann-Lisbeth Agnalt, Knut E. Jørstad (2006). Differences in spawning time of captive Atlantic cod from four regions of Norway, kept under identical conditions. *ICES Journal of Marine Science*, 63 (2), 216-223.

⁵ Jørstad, Knut E., Terje van der Meeren, Ole I. Paulsen, Tårn Thomsen, Anders Thorsen, Terje Svåsand (2008). "Escapes" of eggs from farmed cod spawning in net pens: Recruitment to Wild Stocks. *Reviews in Fisheries Science*, 16, 285-295.

6) Bekkevold et al. (2006)⁶ viser i tillegg til at vill torsk ikke har en tilsvarende genetisk differensiering som villaks, og at dette kan forklares med at laksen normalt opptrer i mindre bestander og gyter i fysiske isolerte elver med gyteplasser som viser stor habitat-heterogenitet.

7) Uglem et al. (2012)⁷ peker på en mulig konklusjon, basert på tilsvarende resonnement som noen av de over, som tilsier en vesentlig lavere risiko for vill torsk som følge av gyting i merd enn det forskriftsforslaget som er på høring ser ut til å bygge på:

Paradoxically, escape of farmed cod through spawning in cages may increase “wild” cod numbers, particularly if local adaptations are of minor importance and fitness is related to phenotypic plasticity (s. 46).

I sum betyr dette at det ikke er et klart kunnskapsgrunnlag for å fremme regulering av mulige miljøeffekter i form av genetisk innkryssing i ville torskebestander som følge av kjønnsmodning og gyting i merd hos oppdrettstorsk. En slik regulering må derfor i stor grad være basert på føre-var prinsippet.

Vi kan imidlertid ikke se at det er noen henvisning til en føre-var-tilnærming i beskrivelsen av behov for den foreslåtte reguleringen. Dersom dette betyr at myndighetene mener at det er et klart faglig grunnlag som sier at kjønnsmodning og gyting i merd gir innkryssing i ville torskebestander, og at disse ville bestandene er sårbare i forhold til slik innkryssing, så burde det vært klart presentert i høringsnotatet. Påstanden om at «Oppdrettstorsken vil derfor enkelt kunne spre sine gener uten at den faktisk rømmer fra merdene»⁸ har ikke faglig belegg og særlig ikke dersom en med formuleringen «spre sine gener» mener genetisk innkryssing. Hadde dette vært så «enkelt» så burde en ha funnet eksempel på innkryssing etter forrige runde med torskeoppdrett. Per i dag er det heller snakk om at oppdrettstorsken i teorien kan spre sine gener uten å rømme fra merdene, og at en mangler kunnskap om hvilken effekt slik innkryssing kan ha.

3. Nulltoleranse for gyting i merd er for strengt

Fiskeridirektoratet foreslår i ny § 36 i akvakulturdriftsforskriften at det skal utvises særlig aktsomhet for å hindre gyting i produksjonsenhet. Dette er tilsvarende formulering som i § 37 vedrørende plikt til å utvise særlig aktsomhet for hindre at fisk rømmer. I forhold til rømming gjelder dette ned til tap av en enkelt fisk, og er basert på at barrierene for å holde fisken innenfor produksjonsenhetene eller fiskehåndteringssystemene er fysiske og absolutte. Når det gjelder kjønnsmodning og gyting i merd, så er dette forhold som opptrer på en helt annen måte og som ikke bør reguleres så absolutt. Det betyr at innholdet i et krav om særlig aktsomhet må være annerledes.

⁶ Bekkevold, Dorte, Michael M. Hansen, Einar N. Nielsen (2006). Genetic impact of gadoid culture on wild fish populations: predictions, lessons from salmonids, and possibilities for minimizing adverse effects. *ICES Journal of Marine Science*, 63, 198-208.

⁷ Uglem, Ingebrigt, Øyvind Knutsen, Olav S. Kjesbu, Øyvind J. Hansen, Jarle Mork, Pål A. Bjørn, Rebekka Varne, Rune Nilsen, Ingrid Ellingsen, Tim Dempster (2012). Extent and ecological importance of escape through spawning in sea-cages for Atlantic cod. *Aquaculture Environment Interactions*, 3, 33-49.

⁸ Høringsnotatet s. 1.

I forslaget til ny § 36 blir det imidlertid lagt opp til en tilsvarende absolutt regulering som for rømming. Det er forståelig at kjønnsmodning skal overvåkes og i størst mulig grad begrenses, all den tid det er usikkerhet rundt konsekvensene av dette, men kravet i ny § 36 første ledd om at «*Innehaver skal gjennomføre utslakting dersom modningsstatus viser at gyting er nært forestående*», er i ytterste konsekvens svært inngripende. Kjønnsmodning er en produksjonsutfordring også for de andre oppdrettsartene, som atlantisk laks, regnbueørret og kveite. Her har ikke akvakulturindustrien utviklet absolutte barrierer og kontroll ned på enkeltfisk, slik som en har for rømming. Det betyr at kravet må forstås som gjeldende en fiskegruppe, og at det er snakk om å slakte ut gruppen dersom en stikkprøvekontroll inkluderer fisk med nevnt modningsstatus. Dette er det vanskelig å se at dagens kunnskap gir grunnlag for, selv med betydelig vektlegging av føre-var-prinsippet, og vi er ikke enig i Fiskeridirektoratets påstand i høringsnotatet om at: «*Forslaget konkretiserer krav som implisitt fremgår av miljønrmene (...) og pålegg gitt av Fiskeridirektoratet*»⁹. Ordlyden i forslaget går mye lenger i forhold til gjennomføring av utslakting enn de pålegg som er gitt av Fiskeridirektoratet, og det er bekymringsfullt at Fiskeridirektoratet ikke har utredet de reelle økonomiske konsekvensene av forslaget.

Hensikten med reguleringen må være å kreve kontroll på kjønnsmodning og gyting i merd slik at dette ikke utgjør en uakseptabel trussel for bestander av vill torsk. I forrige risikovurdering av torskeoppdrett fra 2022 beskriver Havforskningsinstituttet i relasjon til genetisk påvirkning på villtorsk at «*Ønsket tilstand er liten eller ubetydelig genetisk påvirkning fra oppdrettstorsk på villtorsk*»¹⁰. Dette er videre knyttet til en ønsket tilstand om lite eller ubetydelig gyting i merd, men er uansett ikke en slik svart – hvit forståelse av gyting i merd som det Fiskeridirektoratet legger til grunn.

Som vi var inne på ovenfor er kjønnsmodning også en utfordring i intensivt lakseoppdrett. Det kan der føre til velferdsutfordringer for fisk som begynner tilpassing til ny ferskvannsfase, reduserer appetitt og derved tilvekst i videre produksjon, og gi kvalitetsutfordringer ved slakt. Dette blir likevel ikke tilsvarende regulert som det forslaget som nå er på høring i forhold til produksjon av torsk. Begrunnelsen er at kjønnsmodning hos torsk som følge av muligheten for gyting i merd representerer en større risiko for negativ påvirkning på ville bestander. Det er viktig å holde fast ved at det er risiko for uakseptabel påvirkning på ville bestander av torsk som er formålet med reguleringen.

Vi mener derfor at ny § 36 må regulere *Plikt til å forebygge og hindre uakseptabelt omfang av gyting*. Hva som utgjør terskelen for uakseptabelt må bygge på det til enhver tid beste kunnskapsgrunnlaget.

Tilsvarende mener vi at risikovurderingen etter § 36 andre ledd bør gjøres med sikte på å minimalisere risikoen for uakseptable økologiske effekter hos vill torsk som følge av innkryssing av oppdrettet torsk.

⁹ Høringsnotatet, s. 4.

¹⁰ Risikorapport norsk fiskeoppdrett 2022 – risikovurdering, s. 213.

Formuleringen «Innehaver skal gjennomføre utslakting dersom modningsstatus viser at gyting er nært forestående» i § 36 første ledd foreslås erstattet med «*Innehaver skal gjennomføre utslakting dersom modningsstatus viser at et uakseptabelt omfang av gyting er nært forestående*». Vi mener denne presiseringen er nødvendig for å sikre at reguleringen ikke treffer kjønnsmodning og gyting i merd fra enkeltstående fisk. Dette vil være uunngåelig, men ikke representere en uakseptabel risiko for ville bestander av torsk. Det er også en slik formulering som vil konkretisere krav som implisitt fremgår av miljønormene og pålegg allerede gitt av Fiskeridirektoratet.

Uten en slik presisering i forskriftsteksten er det vanskelig å se at den foreslåtte reguleringen kan gi enhetlig og forutsigbar forvaltning av næringen uten å samtidig bli uforholdsmessig og urimelig.

4. Fremtidig regulering bør være et funksjonskrav

Fiskeridirektoratet sier i høringsnotatet at en på dette tidspunktet foreslår en dynamisk bestemmelse med få detaljkrav på grunn av at en vurderer det som for tidlig å stille krav om konkrete metoder eller tiltak. Vi er enig i reguleringsformen som er valgt, og mener direktoratet bør ha en langsiktig plan om å regulere dette feltet basert på funksjonskrav, og ikke styre mot detaljreguleringer som raskt kan bli faglig utdatert.

Som vi har vært inne på tidligere er det lite dokumentasjon som kan understøtte at det er knyttet en høy risiko til påvirkning på ville bestander fra domestisert torsk. Usikkerheten her gjelder både sannsynlighet for genetisk interaksjon mellom oppdrettet og vill torsk, og eventuelle økologiske konsekvenser av innkryssing.

Også med utgangspunkt i at det i dag tas i bruk nye løsninger for oppdrett av torsk og at kunnskapsnivået øker betraktelig fra år til år, taler dette for at en burde ha et funksjonskrav. Fiskeridirektoratet er selv inne på en slik reguleringsmetodikk når det gjelder krav til kunnskapsgrunnlag i ny § 36 andre ledd.

5. Forslag til endringer

På bakgrunn av våre vurderinger og innspill til forskriftsforslaget, ønsker vi å fremme konkrete endringer som kan bidra til at regelverket er mer i tråd med gjeldende kunnskapsgrunnlag og praktisk gjennomførbart for næringen. Disse forslagene ivaretar miljøhensyn, samtidig som de gir næringen nødvendige rammer for videre utvikling.

I realiteten vil alle fiskegrupper inkludere enkeltindivider som ikke lar seg påvirke av lysstyring, eller som på annen måte kommer i kjønnsmodning usynkront med gruppen som helhet. I en fiskegruppe med et stort antall individer vil det være vesentlig forskjell i risiko mellom at 1% av fisken eller 100% av fisken gyter. Det er derfor avgjørende at forvaltningen utvikler retningslinjer for hva som anses som akseptabel risiko når det kommer til dette.

Dette betyr at kjønnsmodning i begrenset omfang vil kunne forekomme, selv ved korrekt drift og risikoreduserende tiltak. Som vi har vært inne på tidligere er derfor en absolutt nulltoleranse for gyting i merd et vesentlig mer inngripende tiltak enn tilsvarende regulering i forhold til rømming. Det er samtidig klart at en med dagens kunnskap og en føre-var-tilnærming vil kunne komme i

situasjoner der omfanget av kjønnsmodning blir slik at fiskegruppen må slaktes ut. Dette må oppdretterne ha en plan for. Vi foreslår derfor følgende alternativ formulering av nytt femte ledd:

*Ved produksjon av torsk i sjø skal beredskapsplanen også inneholde en utslaktingsplan for å hindre **et uakseptabelt omfang av gyting**.*

Den tredje foreslåtte endringen innebærer innføring av en ny § 36 i forskrift 17. juni 2008 nr. 822 om drift av akvakulturanlegg. Bestemmelsens første ledd bør lyde:

*Ved produksjon av torsk i sjø skal innehaver utvise særlig aktsomhet for å hindre **uakseptabelt omfang av gyting i produksjonsenhet**. Kjønnsmodning skal overvåkes og i størst mulig grad begrenses. Innehaver skal gjennomføre utslakting dersom modningsstatus viser at **uakseptabelt omfang av gyting** er nært forestående.*

Vi forstår første ledd i sammenheng med det foreslåtte kravet om utslaktingsplan i § 7 femte ledd, og støtter formuleringen i § 36 første ledd om at «*kjønnsmodning skal overvåkes og i størst mulig grad begrenses*». Det er veldokumentert at kjønnsmodning har negative konsekvenser både for fiskevelferd og kvalitet, og det er derfor naturlig å regulere dette forholdet.

Formuleringen «*innehaver skal gjennomføre utslakting dersom modningsstatus viser at gyting er nært forestående*» er imidlertid mer problematisk. Det er i dag mulig å ha god kontroll på kjønnsmodning i kommersielle produksjoner av torsk, slik at den store majoriteten av fisken slaktes før den når gytemoden fase¹¹. Samtidig kan det ikke garanteres at gyting ikke vil forekomme i det hele tatt. I dialog med Fiskeridirektoratet har vi forstått at intensjonen ikke er å stille krav om nulltoleranse, men å sikre at oppdretter har tilstrekkelig kontroll til å holde risiko på et akseptabelt nivå.

Det er viktig å skille mellom forhold som representerer klare barrierebrudd – som rømming – og forhold som kan innebære en viss påvirkning, men som ikke er forbudt. Både lus, støy, lys og utslipp representerer slik påvirkning, men reguleres gjennom akseptkriterier snarere enn absoluttforbud. På samme måte bør også reguleringen av gyting ta høyde for at kjønnsmodning kan forekomme uten at det utløser tiltak, dersom risikoen for miljøpåvirkning er lav slik det er vist til tidligere i høringssvaret.

Dersom man legger til grunn at enhver gyting er uakseptabel, innebærer dette i praksis et forbud mot torskeoppdrett. Alle næringer innebærer risiko, og skal selvsagt reguleres. Men dersom samfunnet ønsker en ny næring basert på oppdrett av torsk, må forvaltningen også akseptere at risiko eksisterer og at det vil være en viss påvirkning på miljøet som følge av oppdrettsvirksomheten. Det fremstår uforholdsmessig at torskeoppdrett skal underlegges strengere regulering enn både lakseoppdrett og fiskeri, som begge også utgjør risiko for villfisk, uten at det stilles krav basert på nulltoleranse.

¹¹ Lysstyrt kjønnsmodning hos oppdrettstorsk - Møreforsking 978-82-7830-370-2

6. Avslutning

Avslutningsvis vil vi være tydelige på at Fiskeridirektoratet per definisjon i forskriften har foreslått et totalforbud mot torskeoppdrett ved å foreslå en nullaksept for risiko. Dette er gjort på tross av at kunnskapsnivået om negativ påvirkning på villtorsk fra domestisert torsk er tilnærmet ikke-eksisterende. På den andre siden finnes det en mengde kunnskap som tilsier at risikoen for negativ påvirkning er lav. Realiteten er dermed at Fiskeridirektoratet nå foreslår at torskeoppdrett blir den eneste næringen i Norge der man ikke aksepterer noe form for risiko – på tross av at kunnskapen som finnes tilsier at risikoen er lav.

Slik vi ser det må kravet om risikoreduserende tiltak basere seg på en grense om hva som kan aksepteres av risiko, og ikke. Vi håper dermed at våre endringer som er foreslått vil vurderes implementert.

Oppsummert mener vi at forslaget slik det foreligger, i praksis etablerer en nulltoleranse for kjønnsmodning og gyting i merd – og dermed legger opp til et totalforbud mot torskeoppdrett. Dette skjer til tross for at det i dag ikke finnes vitenskapelig dokumentasjon på at gyting i merd fører til uakseptabel påvirkning på ville torskebestander. Tvert imot finnes det en rekke studier og erfaringer som tilsier at risikoen for genetisk innkryssing og økologiske effekter er lav, slik vi har vist til tidligere i høringssvaret.

Vi ser med bekymring at torskeoppdrett – som en ny og voksende næring – skal underlegges strengere krav enn etablerte sjømatnæringer som lakseoppdrett og fiskeri, uten at det er faglig grunnlag for dette. Enhver næring medfører risiko, men forvaltningens oppgave må være å definere og regulere hva som er en akseptabel risiko – ikke å eliminere den fullstendig. Å kreve null påvirkning fra en biologisk produksjon er verken realistisk, rimelig eller forenlig med ambisjonen om å legge til rette for ny bærekraftig matproduksjon langs kysten.

Ode støtter behovet for regulering og risikoreduserende tiltak, men disse må bygge på kunnskap, proporsjonalitet og en tydelig definisjon av hva som anses som akseptabel risiko. Vi har derfor fremmet konkrete forslag til justeringer i forskriftsteksten, som gir rom for både praktisk mulig drift og videre utvikling av torskeoppdrettsnæringen.

Vi håper våre innspill blir tatt til etterretning, og at Fiskeridirektoratet legger til rette for et forskriftsverk som både ivaretar hensynet til miljøet og gir næringen et forutsigbart og håndterbart driftsgrunnlag.